

## Màster Diàleg interreligiós, ecumènic i cultural

---

### Esglésies orientals

- **Titulació:** Màster diàleg interreligiós, ecumènic i cultural (virtual)
- **Modalitat:** Iscreb Virtual
- **Semestre:** 1r | **ECTS:** 5
- **Àrea:** | **Període lectiu:**
- **Professorat:** [Dr. Carles-Xavier Noriega](#) | **Llengua:**

### Justificació

En el món de l'ecumenisme, de les relacions intercristianes, cal tenir presents totes les Esglésies cristianes. Pel que fa al món oriental, es coneix més o menys l'Ortodòxia de tradició bizantina, però es té poc coneixement de totes les altres tradicions eclesiàstiques orientals: història, composició, teologia, relacions ecumèniques, etc. Cal conèixer totes aquestes Esglésies per tal de tenir una visió realment ecumènica.

### Requisits i orientacions prèvies

Tot i que l'endinsar-se en el món de les Esglésies d'Orient porta sempre una descoberta, un món que realment es desconeixia, es requereix una predisposició a descobrir aquest món desconegut, a obrir horitzons, deixant de banda esquemes prefixats. El tema demana de fer història (refer la memòria històrica) i una situació geogràfica.

### Competències i Objectius

1. Explicitar la pertinença per a l'actual conjuntura cultural del coneixement i del reconeixement de les principals tradicions espirituals de la humanitat.
2. Valorar l'especificitat de les aportacions de les diverses tradicions espirituals en l'àmbit d'estudi de les Ciències de la Religió: sagrat, divinitat, fe, creença, culte, moral...
3. Fonamentar i aplicar models operatius de diàleg intercultural i interreligiós respectuosos amb la singularitat de les tradicions espirituals.

Objecte de les lliçons és fer conèixer, amb un mínim de profunditat, i més enllà de l'univers catòlic llatí, les Esglésies del cristianisme d'Orient. Una primera clau per a entendre'n el tram de d'aquestes és conèixer, ni que sigui a grans trets, la història i característiques tant de les Esglésies ortodoxes de la branca bizantina (Patriarcats, Esglésies autocèfales) com de les Esglésies ortodoxes orientals.

## Continguts

1. Preliminars: aclariment de conceptes i terminologia
2. Església Ortodoxa (ritu bizanti)
  - 2.1. Patriarcats (Constantinoble, Moscou, Sèrbia, Bulgària, etc.)
  - 2.2. Esglésies autocèfales (Grècia, Xipre, etc.)
3. Esglésies Ortodoxes Orientals
  - 3.1. Església Assíria d'Orient
  - 3.2. Església Ortodoxa Siríaca (+ Siríaca Malankar, a l'Índia)
  - 3.3. Església Copta Ortodoxa (+ Etiòpica + Eritrea)
  - 3.4. Església Armènia Apostòlica
4. Esglésies catòliques de ritu oriental

## Metodologia i Avaluació

- Treball a l'aula:

Debats sobre qüestions: 8%

Consultes al professor: 2%

Jornades presencials: 5%

- Treball fora de l'aula:

Estudi personal: 40%

Preparació de qüestionaris i comentaris de text: 30%

Elaboració de la síntesi final del curs: 15%

Sense un examen final pròpiament dit (no es pot pretendre que se sàpiga tota la matèria explicada), l'avaluació es farà sobre la base de:

- Qüestionaris i comentaris de text: 40%

- Participació al fòrum: 10%

- Síntesi final del curs: 50%

## Bibliografia

Binns, J., *Las Iglesias cristianas ortodoxas*, Madrid, Akal 2009.

Carcione, F., *Le Chiese d'Oriente. Identità, patrimonio e quadro storico generale*, Cinisello Balsamo, San Paolo 1998.

González Montes, A. (dir.), *Las Iglesias Orientales* (BAC 604), Madrid, Editorial Católica 2000. [D'aquest volum, veure especialment II part, caps. III - VIII; III part, caps. IX-X].

MEYER, J., *La gran controversia. Las Iglesias católica y ortodoxa de los orígenes a nuestros días* (Tiempo de memoria 57), Barcelona 2006.

Nadal Cañellas, J., *Las Iglesias apostólicas de Oriente. Historia y características*, Madrid, Ciudad Nueva 2000.

Oeldemann, *Die Kirchen des christlichen Ostens* (Topos Taschenbücher 577), Ruggell/Liechtenstein, Topos 2008.

Roberson, R., *The Eastern Christian Churches. A brief Survey*, Edizioni "Orientalia Christiana", Roma, Pontificio Istituto Orientale 1999.

Valognes, J.-P., *Vie et mort des chrétiens d'Orient. Des origines à nos jours*, París, Fayard 1994. [El llibre s'ocupa dels cristians del Pròxim i Mitjà Orient; per tant, no contempla les Esglésies Ortodoxes, de ritu bizantí, d'Europa: Grècia, països eslaus, etc.]

No s'indiquen aquí altres llibres de caire més teològic o espiritual.